

Akademiji, koja je bila odraz nastojanja mlađih da i oni svoj rad nadovežu na našu stoljetnu predaju. A naša predaja doista zaslužuje i po svojim umjetničkim osobinama da je čuvamo i proučavamo, kako je to osjetio i naš renesansni pjesnik Petar Hektorović, prvi zapisivač našeg narodnog melosa. I mi čemo poput njega u njegovu »Ribantu« poći dalje (dopustimo si slobodu da njegove stihove upotrijebimo u nešto prilagođenom smislu!) »baštinu gledajuć, — oh koli lipa je!«

V. F.

Dva orguljaška koncerta u Rijeci (14. VI. i 27. X. 1974.)

Rijeka zbog raznih razloga nema priliku da preko Koncertnog ureda priređuje orguljaške koncerete, pa organizacija takvih priredaba ovisi o pojedinim crkvama. Tako je u mjesecu lipnju, u okviru proslave riječke Metropolije, nastupio talijanski orguljaš *Amedeo Aroma* iz Trevisa, a u mjesecu listopadu Riječanin *Draško Baumgart*, student ljubljanske Akademije za glazbu, dok prof. Huberta Berganta.

AMEDEO AROMA gostuje prvi put u Rijeci i nastupio je na orguljama u riječkoj Katedrali (14. lipnja). Te nove orgulje koje je izgradio majstor Jenko imaju prilično velike izražajne mogućnosti, a izbor djela koja je umjetnik izvodio dale su mu priliku da se to glazbalu sagleda sa svim svojim odlikama. Rossi, Sweelinck, Bach, Vivaldi-Bach, Couperin, Franck i Reger — bila su imena na rasporedu, koji je s obzirom na vrstu djela bio raznolik i prihvatljiv. Svako je djelo bilo popraćeno kratkim tumačenjem, a kod Sweelinckovih varijacija na temu »Moj mlađi život ima kraj«, Bachove koralne predigre »Oplakuj, čovjče, svoj teški grijeh« i kod Franckova korala II. mjeseca komentara umetnuti su prikladni kratki biblijski testovi u duhu naslova, tako da je cijeli koncert imao i obilježje meditacije uz glazbu, što je i bila namjera priređivača, riječke Nadbiskupije, s obzirom da je koncert priređen u sklopu trodnevja u Godini pomirenja 1974. Te su tekstove i komentare čitali kao recitacije mlađi bogoslovi surađujući u dogоворu s orguljašem, a koncert je priređen neposredno nakon večernje mise. Iako je ta namjera povezivanja liturgije i koncerta bila u biti dobra i trebala je navedenim proslavama dati jači pečat, ipak je s druge strane zbog nedovoljne propagande samog koncerta, (jer osim najava pod misama u katedrali i malog rasporeda koji je bio razdijeljen neposredno prije koncerta, nije nažalost bilo nikakvih plakata po drugim crkvama, a ona jedva vidljiva najava u Katedrali bila je suviše malo da bi koncert privukao pozornost javnosti, koja inače prilično posjeće orguljaške koncerete, što se moglo vidjeti po koncertima koji su održavani u salezijanskoj crkvi Marije Pomoćnice nakon kolaudacije njihovih novih orgulja).

Što se tiče umjetnika, Amedeo Aroma se za svoj nastup dobro pripremio i obavio ga profesionalno, što znači savjestan pristup poslu, a samim izborom djela otkrio je svoje sklonosti meditativnoj glazbi. Svoje opće znanje najcjelovitije je prikazao u Vivaldi-Bachovom »Koncertu u G-duru — BWV 592«, kojim kao da je želio spojiti velike tradicije talijanske i njemačke glazbe u ono doba njihova međusobnog utjecaja. Međutim, u Couperinovom »Prikazanju« možda je bilo više talijanskog nego francuskog duha, pričemu prvenstveno mislimo na zvukovne boje, što je zatim u Franckovu »Koralu« dalo dojam da je umjetnik bolje pogodio ugodaj djela. Regerova »Predigra i fuga« u F-duru bila je po svom ugodaju i ideji kao pečat na veze kojima je osnova u visokoj polifoniji baroka, što uz nove prizvuke odjekuje u kasnijem vremenu, da bi oni prijašnjim veličanstvenim glazbenim vizijama dali novo ruho.

DRASKO BAUMGARTEN nastupio je 27. listopada na orguljama u crkvi Marije Pomoćnice (Salezijanci) koje su također nove i imaju isto tako svoje odlike

koje im je dao majstor iz Udina F. Zanin. Frescobaldi s dva »Ricercara« bio je kao obavezan uvod nakon čega je slijedio niz Bachovih djela: »Preludij i fuga« u C-duru, »Sonata V.« u C-duru i »Fantazija i fuga« u g-molu. Dok je prvo djelo u konkretnoj izvedbi prikazalo onaj možda više slušani niz Bachova stvaralaštva, trio-sonata pisana za Bachove sinove u instruktivne svrhe bila je i jedan intimni Bach koji muzicira u toplini domaćeg ognjišta izvodeći komornu glazbu što je kroz sve stavke uz dobru registraciju djelovalo kao produhovljeni trio. Cini se, da je to bilo najljepše i najcjelovitije na koncertu. U slijedećem navedenom djelu u odlomku Fantazija gradačice su izgledale prenagle, a fuga je nešto izgubila na svojoj snazi. Lučićeva »Elegija« f-mol ukusno registrirana dobila je orkestralno obilježje, da bi zatim božićni »Koral« Flora Peetersa podsjetio u izrazu na spomenutu Bachovu sonatu, s obzirom na pastoralni ugodaj koji je nekako bio tim djelima zajednički. Zbog toga je završetak koncerta bio neuobičajeno smiren, ali je zadovoljstvo i odobravanje pričnjog broja slušatelja navelo mlađog umjetnika da doda jednu vlastitu improvizaciju i Bachovu »Toccatu«, što je puninom zvuka dalo svečani svršetak cjelokupnoj koncertnoj večeri. Komentar Vladimira Fajdetića nastojao je još više približiti pojedina djela ovom izboru, a sam je komentar svojom širinom istakao i sklonosti mlađog umjetnika.

V. F.

Dvije posljednje obnovljene predstave u operi Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu

U slabim materijalnim prilikama i dosta zbrkanoj sezoni završio je ansambl Opere Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu svoju ovosezonsku djelatnost s dvije obnovljene predstave u novim postavama. Bila je to prvo Donizettijeva komična opera »Ljubavni napitak«, a zatim poznata Mozartova opera »Carobna frula«. »Ljubavni napitak« je ljupka komična opera, koju je dirigent i redatelj ove predstave Miro Belamaric jednostavnim i realnim jezikom prenio na pozornicu. Plaćljiva drama je izbjegnuta, a uspjela scenografija Ivana Lackovića-Croate, kostimi Ike Skomrlj i koreografija Antonija Maksimovića upotpunili su likovni dojam predstave. Belamaric je u radu sa solistima i preciznim zborom (zborovođa Zoran Juranić) postigao da Donizettijeva melodija živi od prvog do posljednjeg takta. Krinoslav Cigoj je upravo blistao kao Nemonino, dok je Branka Beretovac pomalo i nenaviknuta na kolorature demonstrirala lijepe glasovne mogućnosti i muzikalnosti. S mnogo komičnih detalja kreirao je svojeg Dulcamaru Tugomir Alaupović. Glavnim solistima su se vrlo uspješno pridružili bariton Zlatko Foglar kao Belcore i Gordana Marić kao Gianetta. Uglavnom, nakon dugog vremena imali smo priliku čuti dosta lijepog pjevanja.

U dnevnom tisku najavljujana s velikom reklamom Mozartova »Carobna frula« bila je na žalost mnogo slabije realizirana. Istočnonjemački redatelj Wolfgang Kersten neopravданo je eksperimentirao s vjerojatno najosjetljivijom Mozartovom operom, koja je u njegovom postupku bila lišena čarobnosti i bajke. Dirigent Nikša Bareza nije u glazbenom dijelu niti mogao postići neki značajniji uspjeh, jer je cijela izvedba bila realizirana za svega mjesec i pol dana, što je u našim sadašnjim prilikama daleko premašilo za jednu uspješnu scensku realizaciju. Zahvaljujući krivoj intenciji redatelja, lutali su i kostimograf Ljubica Wagner i scenograf Aleksandar Augustinčić. Zborovođa Zoran Juranić ponovno je postigao lijep uspjeh sa zborovima. U krajnje nedorečenoj i heterogenoj solističkoj ekipi kao velik uspjeh treba istaknuti nastup basa Ante Mijača kao Sarastro, zatim nastupe triju dječaka (Lovrenović-Leskovar-Barić), raspjevanog Krinoslava Cigoja kao Tamina, standardno odličnog Franju Paulika i razigranog Zlatka Foglara kao Papagena. Korektne partie dali su Mirjana Bohanec, Josip Šu-

tej, Ivan Stefanov i Miljenko Grozdanić. Nada Siriščević glasovno je nepodesna za pretešku ulogu Kraljeve noći, dok bi se za tri Kraljičine dame (Kirinčić-Marić-Podolsak) i Paminu Branke Beretovac moglo reći da su bile pomalo žrtve nesolidnih priprema i nenaviknutosti na mocartovski način pjevanja.

Siniša Hrestak

Uspješan nastup mlađih Dubrovačkih glazbenika u Splitu

Koncert učenika Muzičke škole »Luka Sorkočević« iz Dubrovniku za obnovu splitskog kazališta

Muzička škola »Luka Sorkočević« iz Dubrovnika već godinama postiže značajne rezultate u odgoju mlađih glazbenika, pa se s pravom svrstava među najbolje glazbene škole u Hrvatskoj. S vrijednostima i uspjesima te škole mogli smo se upoznati i na koncertu njezinih učenika, što je u srijedu, 10. travnja održan u Splitu, a priređen je u korist obnove splitskog kazališta.

Unešto poduzećem programu, te smo večeri čuli djela E. F. dall'Abacca, Th. Albinonija, V. Berdovića, M. de Falle, J. Gotovca, F. Mendelssohna, M. Miletića, N. Paganinija, B. Papandopula, G. B. Pergolesija, C. Saint-Saënsa, A. Scarlatti, A. Vivaldi i D. Zipolija u izvođenju flautista Snežane Čebo, Jaka Kakarigija, Marije Padovan, Zorana Prorečića, Biserke Radović, Nade Sarić i Adnana Zubčevića; klarinetista Eduarda Marčića; guslača Lovrenca Jakičevića; čelistkinje Ane Zanini; gitarista Ante Skaramuce; glasovirača Vesne Cicović, Frane Krasovca, Radovana Stanića i Irene Sulic; pjevačice Miljenke Galasse i Elizabete Radović, te školskog orkestra.

Dok su u prvom dijelu koncerta, nešto manje uspješnom, odnosno ne toliko privlačnom, prevladavale solističke točke, od kojih su najistaknutije bile one, u kojima su nastupili Frane Krasovac i Lovrenco Jakičević, u drugom dijelu školski orkestar, pod sigurnim vodstvom dirigenta prof. Giorgija Cavalierija, ostvario je nekoliko vrlo finih i impresivnih izvedaba skladbe dall'Abacca, Albinonija, Pergolesija, Scarlatti, Viveldija i Zipolija, prikazavši pritom dobru uigranost i smisao za disciplinirano skupno muziciranje.

Demonstrirajući splitskim nastupom i rad svojih profesora — I. Brangjolice, S. Brčića, P. Cavalierija, A. Drazila, Ž. Grega, R. Jordanović, M. Padovan i S. Veselinovića — koji su nesumnjivo zasluzni za uspjehe, što ih ta škola stalno postiže, mlađi dubrovački glazbenici ujedno su pokazali da se među njima kriju i budući umjetnici, koji će u glazbenom životu njihova grada (a i ne samo u njemu) zauzeti istaknuto mjesto.

Posebno treba naglasiti da je koncert dubrovačkih glazbenika priređen u organizaciji splitske Muzičke škole »Josip Hatze«, koja je u Dubrovniku uzvratno gostovala u svibnju ove godine. Svišto je i napominjati koliko su ta gostovanja i suradnja potrebna i korisna. Treba samo poželjeti da takve akcije ne budu tek povremene.

Ivan Bošković

Anđelko Klobučar:

»MISA ZA MJESOVITI ZBOR I ORGULJE«

Partitura: 20 ND

Dionica: 4 ND

Narudžba: HKD Sv. Cirila i Metoda, Trg kralja Tomislava, 21, 41000 Zagreb, ili Institut za crkvenu glazbu, Kaptol 29, 41000 Zagreb

Zagrebačka filharmonija u dvorani »V. LISINSKOG«

Pola godine u kulturnom životu jednoga grada nije mnogo. Ali, ponekad se u pola godine može dogoditi toliko toga, da to novo u izvjesnoj mjeri zasjeni zbijanja čak i nekoliko godina unazad. U Zagrebu je to »novo« ostvareno otvaranjem velike koncertne dvorane. To otvaranje razbudiло već napolna uspavane glazbene duhove. Počelo se o glazbi više govoriti, pisati, zvati ljudje »poslušajte to i to« ili »gostovat će taj i taj« i slično. Sjedamo se poluprazne dvorane »Istra« sa tristo, četiristo posjetilaca, a često i manje, u kojoj smo se mnogo put pomalo s tugom pitali: a gdje je publika? Stoga danas radosno promatramo onih tisuću petsto, pa i skoro dvije tisuće ljudi čiji žamor ispunja hodnike nove dvorane u vrijeme pauze ili prilikom izvedbe sjede u udobnim neškripitavim stolicama i pažljivo prate neko djelo. Čak i polupuna (ili ako hoćete poluprazna) nova koncertna dvorana okuplja daleko veći broj slušalaca, te na tom planu možemo ustanoviti ogroman napredak.

Također možemo ustanoviti da se i broj glazbenih priredaba u Zagrebu naglo povećao. Vrlo često se događa da su u nekom danu organizirana čak tri, pa i četiri koncerta u raznim dijelovima grada. Ta činjenica onemogućava sistematsko praćenje svih nastupa, ali raduje svakog ljubitelja glazbene umjetnosti. Zato će se i autor ovog članka osvrnuti samo na neke zanimljive događaje iz glazbenog života, bez pretenzije da izbor tih zbijanja smatra najboljim i jedinim.

Po svemu sudeći izgleda da je u spomenutom razdoblju najveći uspjeh ostvarila Zagrebačka filharmonija. Ulazeći u novu koncertnu dvoranu, ova institucija pobrinula se da za ovu polusezonu na sve koncerте stavi dovoljno atraktivna djela i pozove mnoge međunarodno priznate umjetnike koji će privući slušatelje, čak i one koji do sada nisu redovno išli na glazbene priredbe. Rezultat nije izostao. Skoro svaki mjesto u novoj dvorani bila su rasprodana već u pretplati, te se za neke koncerete ulaznice nisu ni našle u slobodnoj prodaji. Zato upravi Filharmonije treba izreći najveća priznanja, jer je našla put i način da osigura publiku, ali i da očekivanja publike u potpunosti ostvari.

Na programu prvih koncerata (20. i 21. siječnja) našle su se I. i IX simfonija Ludwiga van Beethovena. Pod vodstvom maestra Lovre Matačića ostvarena je izvrsna izvedba, a interes za ta djela bio je toliki, da se s pravom mogla očekivati još jedna izvedba u nekom skromnijem terminu. Prilično ujednačen kvartet solista (sopranička Božena Ruk-Fočić, altistica Božena Glavakova, tenorist Zvonimir Knetić i basist Franjo Petrušanec) dopunio izvanredne dojmove koji su se u slušaocima javili tijekom izvođenja prethodnih stava. Dovoljna zvučnost zbora postignuta je ujedinjavnjem zborova RTV Zagreb i HNK.

Jedva mjesec dana kasnije Filharmonija je predviđala još jedno veliko djelo Beethovena, njegovu *Mis-su solemnis*. Dirigirao je Milan Horvat. Akademski zbor »Branko Krsmanović« iz Beograda lijepe je ostvario svoj zadatak i svježinom glasova oduševio prisutne, iako se osjećalo da bi s još dvadesetak pjevača više zvukovni dojam bio u ovoj dvorani daleko povoljniji. Kvartet solista: izvanredna sopranistica Ljiljana Molnar-Talajić, zatim mezzosopranistica Biserka Cvejić, tenorist Mitja Gregorač i te večeri odličan basist Franjo Petrušanec također je svoje dionice izvodio na zamjernoj umjetničkoj visini. Dikcija zbora bila je dobra, a pjevanje pojedinih muzičkih fraza vrlo muzikalno. Kao jednu posebnost ovog koncerta treba spomenuti da je odlomak »Et vitam venturi« koji se inače izvodi punim glasom, snažno i forte, ovaj put započet tijekom i suzdržljivo i tek kasnije se postepeno stiglo do kulminacije pune zanosa. Takva interpretacija mi se daleko logičnija od one prethodno spomenute.